

Kouvolan vammaisneuvoston ja vanhusneuvoston kannanotto asiakasmaksujen korotuksesta.

Kouvolan Vanhusneuvosto ja Kouvolan Vammaisneuvosto ovat huolissaan Kymenlaakson Hyvinvointialueen kaavailemista terveystalvelujen asiakas-/kayntimaksujen korotuksista. Ne tulisivat olemaan merkittävät, enimmillään jopa yli 40 % verrattuna nykymaksuihin.

Käsityksiemme mukaan korotettujen maksujen vaikutukset kohdistuvat eniten pienituloisiin ikäihmisiin ja vammaisiin. Hyvinvointialueen terveystalvelujen suurimpina käyttäjäryhminä ovat pienituloiset ikäihmiset (yli 65- vuotiaat) ja vammaiset, joilla ei ole käytettävissään ilmaisia työterveystalveluja eikä mahdollisuutta hyödyntää iän vuoksi kalliita sairauskuluvakuutuksia. Ikäihmiset ja vammaiset ovat yleisesti pienituloisia ja varsin paljon sairastavia. Heille jo nykymaksut tuottavat vaikeuksia selviytyä arjestaan sairauksien kohdatessa.

Kaavailtu 40 %:n korotus yhdistettynä Kelakyytimaksuun, joka on yhden edestakaisen käynnin osalta 50 €, tulee monelle edellä mainitulle olemaan täysin kohtuutonta maksaa, koska vammaisista suuri osa ja osa ikäihmisistäkin on ilman työhistoriaa, he elävät ainoastaan takuueläkkeen varassa.

Onko Hyvinvointialueen hallinto tehnyt vaikuttavuusselvityksiä siitä, miten suunnitellut maksujen korotukset kohdistuvat eri väestöryhmien (ikäihmiset ja vammaiset) maksurasitukseen? Onko huomioitu eri ikäryhmien sairastavuus ja tulotaso? Mikäli haavoittuvan väestöosan pakollisia ja julkisia maksuja korotetaan kohtuuttomasti, seurauksena voi olla, ettei tarpeellisia terveystalveluja lähdetä hakemaan. Sairaudet jäävät hoitamatta ja seurauksena on lähitulevaisuudessa vastassa kallis hoitovaje.

Onko selvitetty, mikä asiakasmaksujen korotuksen hyöty hyvinvointialueen talouteen todellisuudessa on? Käsityksemme mukaan maksut nousevat, mutta asiakasmaksukatto pysyy entisellään. Nykyistä isompi osa vuotuisista asiakasmaksuista menee maksukaton yli eikä näin ollen tuota talouteen lisäeuroja. Kuitenkin pienituloisille korotetut maksut tuovat huomattavia vaikeuksia selvitä niistä.

Toinen tulojen kasvua vähentävä tekijä on perintään menevien asiakasmaksujen kohtalo. Nyt jo asiakasmaksuja menee huomattava määrä perintään, korotetuista maksuista entistä enemmän. Onko arvioitu, mikä perintään menevien maksujen tulovaikutus Hyvinvointialueen talouteen on? Minkä verran korotetuista maksuista arvioidaan hukkuvan perintäprosessiin?

Kymenlaakson Hyvinvointialueella asuu noin 40.000 ikäihmistä ja n. 8.800 vammaista henkilöä. Kouvolan Vanhusneuvosto ja Kouvolan vammaisneuvosto edellyttävät, että Kymenlaakson Hyvinvointialueen valtuusto käsitellessään tuottavuusohjelmaansa sekä ensi vuoden budjettia, toimivat tasapuolisesti. Haavoittuvassa tilanteessa olevia ikäihmisiä ja vammaisia, joille Hyvinvointialueen tarjoamat terveystalvelut ovat tärkeitä ja ensisijaisia, ei saa asettaa maksumiehen rooliin.

Kouvolassa 27.11.2024

Kouvolan Vanhusneuvosto

Kouvolan Vammaisneuvosto